

vzešla zvoleným funkcionářům určitá práva podle §§ 4 až 12 stanov a §§ 15 až 18 druž. zák., a zároveň i povinnosti podle §§ 19 až 23 téhož zákona.

Bylo-li pak pořadem instančním usnesením rekursního soudu ze dne 30. září 1937 rozhodnuto, že se valná hromada ze dne 21. února 1936 zrušuje, že se usnesení na ní učiněná neberou na vědomí a že po právní moci mají býti vymazány zápisy na jejím podkladě učiněné a vládní komisař má svolati novou valnou hromadu, byla tím přímo dotčena práva zvolených funkcionářů a nelze pochybovati o jejich právním zájmu, aby soud učinil rozhodnutí o tom, zda jsou platně zvoleni a zda mají nadále zůstatí zapsáni v rejstříku jako členové představenstva.

Přísluší jim proto jako účastníkům ve smyslu § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. právo vznéstí dovolací rekurs proti usnesení rekursního soudu ze dne 30. září 1937. Pokud rekursní soud vycházejí z jiného právního názoru, dovolací rekurs odmítl, neposoudil věc správně a bylo proto jeho odmítací usnesení změnití tak, že se dovolací rekurs na soud přijímá.

Čís. 16701.

Pojem nemajetnosti podle § 143 obč. zák.

Za nemajetného ve smyslu uvedeného ustanovení jest pokládati nejen toho, kdo nemůže své dítě vyživovati, t. j. kdo není s to, aby bez ohrožení své vlastní výživy plnil výživné, nebo kdo jest vůbec nezpůsobilý nebo nedostatečně způsobilý k výdělečné činnosti, ale i toho, kdo přes to, že je způsobilý k výdělku, živiti je nechce, t. j. kdo se splnění zákonné vyživovací povinnosti protiprávně vyhýbá, takže u něho nejsou ve skutečnosti po ruce prostředky k ukojení výživy dítěte a dítě jest pro nemajetnost a nedostatečnou výdělečnou způsobilost jeho matky vydáno nouzi.

(Rozh. ze dne 10. února 1938, R I 1642/37.)

Srov. rozh. 2220, 9588 Sb. n. s.

Ježto se manželský otec nezletilého Otty R., narozeného dne 24. ledna 1932, po opuštění společné domácnosti nestaral ani o manželku ani o dítě, přes to, že mu bylo uloženo pravoplatným usnesením ze dne 29. října 1935 placení výživného na dítě 100 Kč měsíčně a že na něho byla vedena jak exekuce na svršky, tak exekuce na plat, a ježto i matka dítěte není s to, aby sama plnila se své strany výživné dítěti, navrhl kolisní opatrovník dítěte, aby bylo uloženo plnění výživného dítěti otcovskému dědovi Ottu R., který jest vlastníkem výnosných nemovitostí. Soud první stolice uložil otcovskému dědovi placení výživného 100 Kč měsíčně ode dne podání návrhu do 1. prosince 1941. Rekursní soud zamítl návrh.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

D ů v o d y:

Není správný názor rekursního soudu, pokud nemajetností podle § 143 obč. zák. rozumí naprostou výdělečnou nezpůsobilost otce v tom smyslu, že zdravého, statného, práce schopného, třeba práce se štitícího a k výživě dítěte povinného otce nelze pokládati ve smyslu řečeného zákonného ustanovení za nemajetného. Vždyť pracovní způsobilost otce sama o sobě neopatrí dítěti ještě možnost výživy, nemůže-li nebo nechce-li jí otec využít, neboť v tom případě je bez prostředků k výživě.

Rekursní soud neprávem dovolává se na podporu svého stanoviska rozh. č. 9588 Sb. n. s., kde bylo vymáháno výživné na dědovi s otcovské strany, ač otec k výživě především povinný, měl plat, přesahující existenční minimum, na něž exekuce dosud vedena nebyla, a že proto bylo lze se nadíti, že exekuce bude výsledná. Nejvyšší soud v důvodech onoho rozhodnutí schválil výslovně i důvody rozhodnutí bývalého vídeňského nejvyššího soudu, uveřejněného ve sbírce Gl. U. nová řada č. 3452, souhlasil tedy v zásadě s tím, že vyživovací povinnost otcovského děda nastane i tam, kde možné prostředky otcovy z jakýchkoliv příčin nelze postihnouti pro zákonné účely (výživu nezletilcovu). S hlediska zřejmého účelu a úmyslu uvedeného zákonného předpisu a s hlediska jím chráněného zájmu dětí, jenž jest především rozhodující, vyplývá, že zákon má v § 143 obč. zák. pod pojmem »nemajetnosti« na mysli takový stav, za něhož nelze opatřiti prostředky sloužící k úkoji vyživovací povinnosti dítěte, která jest tak nutkavá, že nesnese odkladu, ihned, t. j. v poměrně krátké době. Je proto za nemajetného ve smyslu § 143 obč. zák. pokládati nejen toho, kdo není s to, aby bez ohrožení své vlastní výživy platil výživné, neb jest vůbec k výdělku nezpůsobilý, anebo nedostatečně způsobilý, ale i toho, kdo se své zákonné vyživovací povinnosti protiprávně vyhýbá, takže prostředky u něho ve skutečnosti pro děti nejsou po ruce a jeho dítětky jsou proto při nemajetnosti a nedostatečné způsobilosti matčině k řádnému výdělku, vydány nouzi.

Podpůrná vyživovací povinnost stíhá podle § 143 obč. zák. rodiče otcovy nejen tehdy, když otec dítěti své živiti n e m ů ž e, ale i tehdy, když je živiti n e c h c e a splnění tohoto závazku svým chováním trvale maří a matka dítěte nemá sama sdostatek prostředků k slušné výživě a zaopatření dítěte.

Když tedy nižší soudy zjistily, že otec dítěte je zdravý, statný, práce schopný, ale práce se štitící člověk, který si řádného a pravidelného výdělku nehledí a své zákonné vyživovací povinnosti na dítětko se zřejmě vyhýbá, a když i v příčině matky dítěte bylo prvním soudem zjištěno, že nemůže toho času opatřiti si dosti prostředků, aby dítě užívalo, neprávem měl rekursní soud za to, že pro nedostávající se »nemajetnost« otce dítěte ve smyslu § 143 obč. zák. nastala podpůrná

vyživovací povinnost děda dítko Otto R. staršího. Napadené usnesení rekursního soudu odporuje tudíž zákonu a bylo proto obnoveno usnesení soudu stolice první.

Čís. 16702.

Jde o rozhodnutí v otázce příslušnosti (§ 528 c. ř. s. ve znění čl. I č. 5 zák. č. 251/1934, prodlouženého čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.), proti němuž není dalšího opravného prostředku, uložil-li soud druhé stolice prvnímu soudu, jenž odmítl námitku započtení vzájemné pohledávky žalovaného pro nepřislušnost k rozhodnutí o ní, aby o vznesené námitce započtení jednal a o ní rozhodl, ježto jest k tomu příslušný.

(Rozh. ze dne 10. února 1938, R I 39/38.)

Proti žalobě podané u okresního soudu v N. dne 29. října 1937, kterou se žalobce Dr. K., advokát v T., domáhá na žalovaném Dr. W. zaplacení 44.404 Kč 10 h s přísl. z důvodu různých zápůjček, namítl žalovaný k započtení vzájemnou pohledávku 34.899 Kč 80 h, kterážto pohledávka vznikla ze služebního poměru k žalobci v době, kdy byl u něho koncipientem. Soud první stolice odmítl samostatným usnesením námitku započtení. Rekursní soud k rekursu žalovaného uložil soudu první stolice, aby dále o věci jednal a znovu rozhodl o námitce započtení v rozsudku ve věci samé.

Nejvyšší soud odmítl žalobcův dovolací recurs.

Důvody:

Prvý soud odmítl usnesením námitku započtení, ježto vzájemná pohledávka, žalovaným k započtení namítaná, vznikla ze služebního poměru mezi stranami rozepře a je tedy k jednání a k rozhodnutí o této vzájemné pohledávce výhradně příslušný pracovní soud v T. Rekursní soud máje za to, že první soud je příslušný jednati o námitce kompenzace, zrušil napadené usnesení prvního soudu a uložil mu, aby v řízení pokračoval a o námitce rozhodl. Jde tu vlastně o změňující usnesení rekursního soudu, avšak přesto není dovolací recurs přípustný, ježto v podstatě jde o rozhodnutí soudu druhé stolice v otázce příslušnosti a rekursy proti takovým usnesením soudu druhé stolice nejsou přípustné (čl. I č. 5 zák. č. 251/1934, prodlouženého zákonem č. 314/1936 Sb. z. a n.).

Čís. 16703.

Při bezvýminečném přihlášení se k dědictví zaniká dědicův dluh vůči pozůstalosti konsolidací již podáním dědické přihlášky.

(Rozh. ze dne 10. února 1938, Rv I 2702/36.)